

جلسه کمیته اکتشاف اردیبهشت 1398

اسامی حاضرین

جناب آقای مهندس کشاورز، جناب آقای مهندس قانع، دکتر تاج الدین،

شرح جلسه

آنچه در کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گذشت:

نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران با موضوع پرسش و پاسخ پیرامون سامانه کاداستر از ساعت 14-16 روز شنبه 28 اردیبهشت ماه 1398 با حضور جناب آقای مهندس کشاورز مدیر کل محترم اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت در محل سالن جلسات خانه معدن ایران برگزار گردید.

در این نشست، موارد ذیل در قالب پرسش و پاسخ از سوی اعضا حاضر در جلسه و مدیر و کارشناس دفتر اکتشاف وزارت صمت مطرح گردید:

فرآیند محاسبه حقوق دولتی بسیار پیچیده است و زمان زیادی را از کارشناسان وزارتخانه و سازمان های صمت استان ها می گیرد.
دفتر اکتشاف وزارت صمت آماده دریافت هرگونه انتقاد و پیشنهاد فعالان معدنی در خصوص سامانه کاداستر می باشد.

پیشنهاد کان لم یکن تلقی شدن محدوده های 250 کیلومتری مواد معدنی گروه 6 از سوی خانه معدن هرمزگان مطرح گردیده بود که به گفته مدیر کل اکتشاف وزارت صمت، قانونا نمیتوان منعی را برای ثبت این گونه محدوده ها قائل شد اما مصوب شده است که در صورت ثبت این محدوده ها در مواد معدنی گروه 6، دیگر قابلیت تغییر گروه آنها وجود ندارد.

پیشنهاد گردید که فضای بین حریم ها قابل ثبت باشد که به گفته جناب آقای مهندس کشاورز، با توجه به مصوبه موجود، فضاهای زیر 1200 متر امکان ثبت ندارند.
در سامانه کاداستر بسیاری از معدنکاران اطلاعات خود را ثبت ننموده اند.
در برخی استان های کشور، معاونت های معدنی سازمان صمت استان با کمبود نیروی کارشناس مواجه شده اند در نتیجه در کاربری صحیح سامانه کاداستر با مشکل مواجه هستند.

رئیس خانه معدن زنجان گفت: در استان زنجان نیز مشکل ثبت فضای بین حریمها وجود دارد. البته در صورتی که هر دو محدوده متعلق به یک فرد حقیقی یا حقوقی بوده و از ابتدا به نام ایشان ثبت گردیده باشد، امکان ثبت فضای بین محدوده ها نیز

وجود دارد.

اگر یک شخص حقیقی یا حقوقی از محدوده ای انصراف دهد، تا 10 روز پس از آن محدوده قابل ثبت نیست و تا یک ماه بعد نیز آن فرد مجاز به ثبت هیچ محدوده ای نمی باشد.

مهندس کشاورز عنوان کرد که در سال 1394 توافق نامه ای با سازمان منابع طبیعی کشور داشته ایم تا محدوده هایی که یکبار به مزایده گذاشته شده اند، قابل ثبت شوند.

دکتر تاج الدین عضو هیات رئیسه خانه اقتصاد ایران نیز در این گفت: متأسفانه برخی محدوده ها در کاداستر قابل ثبت هستند، اما پس از استعلام از سازمان منابع طبیعی، مشخص می شود که آن محدوده قابل ثبت نیست. در حال حاضر وزارت نیرو نیز در ثبت محدوده های شن و ماسه مشکلات زیادی را برای معدنکاران ایجاد کرده است. در خصوص استعلام محدوده های وزارت دفاع نیز می توان اقداماتی انجام داد تا اطلاعات محدوده های مدنظر آنها، بر روی سامانه کاداستر ایجاد شود.

مهندس کشاورز گفت: در حل حاضر آزادسازی های سه حالت دارند: محدوده های انصرافی، محدوده های باقی مانده از مرحله پروانه اکتشاف به مرحله گواهی کشف، محدوده های که یکبار به مزایده گذاشته شده اند.

طرح ایجاد پنجره واحد با سایر سازمان های 12 گانه نیازمند استعلام فعالیت معدنی، در حال اجرا است.

جناب آقای مهندس قانع کارشناس دفتر اکتشاف وزارت صمت نیز گفت: برخی محدوده های محیط زیستی منطبق با روزنامه رسمی آنها نمی باشد و از نظر وزارت صمت وجاهت ندارد.

این نشست در ساعت 16 پایان یافت.

مصوبات جلسه

ردیف	موضوع	مسئول اجرا / پیگیری	مهلت
1			
2			

جلسه کمیته اکتشاف مرداد 1398

اسامی حاضرین

آقای مهندس افضل پور، مهندس خادم،

شرح جلسه

آنچه در کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گذشت

چالش انرژی اتمی در حال حاضر از چالش با منابع طبیعی سخت تر و دست و پا گیر تر شده است...

دستور جلسه:

- ۱- چالش های اکتشاف در استان یزد
- ۲- موارد اصلاحی مدنظر در خصوص بخشنامه های اکتشافی

در ابتدا در خصوص مشکلات و چالش های اکتشافی استان یزد آقای مهندس افضل پور مشکلات ایجاد شده درحوزه اکتشافات درمعدان یزد را مطرح نمودند در ادامه سایر همکاران مشکلات ایجاد شده با سازمان مربوطه را مطرح نمودند و چند مورد اشکالات اساسی از جمله اینکه محدوده هایی که از سازمان مربوطه استعلام می شود و در اکثر موارد مورد مخالفت قرار می گیرد و حتی در موردی خودشان ذخیره مورد نظر را استخراج نموده و حتی بمزایده گذاشته اند توسط حاضرین مطرح شد.

از مهندس خادم نماینده سازمان جنگلها و منابع طبیعی هم سوالاتی پرسیده شد که توضیحاتی را به شرح ذیل ارائه دادند.

خادم در خصوص چالشهای ایجاد شده توسط انرژی اتمی گفت:
اگر سازمان محدوده ای را دارند که موافقت منابع طبیعی را گرفته اند تا ادامه کار دهند که هیچ اما در غیر اینصورت باید از منابع طبیعی استعلام کنند در صورتی که پاسخ مثبت گرفتند برای ثبت محدوده اکتشافی باید پروسه قانونی معادن برای ثبت محدوده اکتشافی را پشت سر بگذارند و به بهره برداری برسند ولی متاسفانه در مواردی این پروسه قانونی رعایت نمی شود.

حاضرین معتقد بودند ، چالش انرژی اتمی در حال حاضر از چالش با منابع طبیعی سخت تر و دست و پا گیر تر شده است.

در خصوص موضوع دوم دستور جلسه نیز موضوعاتی توسط همکاران که در جلسات اصلاحات بخشنامه های اکتشافی حضور داشتند مطرح شد.

از جمله تبصره 2 ماده 6 که به مشورت و اظهار نظر تمامی اعضا نیاز است که به صفر نزدیک شود

همچنین حریم محدوده ها که پیشنهاد داده شد که اکثریت اعضا اعتقاد دارند که

تاریخ:
98/2/28

صورتجلسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران

حریم ها باید حذف شود، با توجه به پیشرفت علم و وجود GPS دیگر به حریم 250 متری نیاز نیست.

موضوع دیگر اینکه چرا ماده معدنی گروه 6 دیگر در زمان اکتشاف نمی تواند از سایر گروه های مواد معدنی بعنوان ماده معدنی دوم درخواست بدهد بحث شد.

مشکل سوم استفاده برخی است که محدوده بزرگ 250 کیلومتر مربعی ثبت می کنند اما با هدف مواد معدنی دیگر مثل سنگ ساختمانی ، سنگ لاشه و... به هر حال باید راه حلی پیدا کنیم که جلوی سو استفاده گرفته شود. مقرر شد اعضای کمیته نظرات نهایی خود را تا آخر هفته بصورت مکتوب در کانال واتساپ مربوط به کمیته قرار دهند تا جمع بندی نهایی صورت پذیرد.

مصوبات جلسه

ردیف	موضوع	مسئول اجرا / پیگیری	مهلت
1			
2			

جلسه کمیته اکتشاف شهریور 1398

اسامی حاضرین

آقای میر آقایی، آقای دکتر شعبانی، آقای مهندس خادم، آقای مهندس بهرامن

شرح جلسه

آنچه در کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گذشت:

نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران با موضوع معارضین محلی و بخشنامه های محل فرآیند اکتشاف در روز یکشنبه مورخ 3 شهریور 1398 ساعت 15 الی 17 در محل خانه معدن ایران برگزار شد.

این جلسه با حضور جمعی از فعالان معدنی، اعضای کمیته اکتشاف و آقایان سید رضا میرآقایی (مدیر مرکز داوری خانه معدن ایران و مهندس علی خادم آستانه، معاونت حفاظت و حمایت سازمان جنگلها، مراتع و منابع طبیعی رسمیت پیدا کرد. در ابتدای جلسه، آقای دکتر شعبانی رئیس کمیته اکتشاف خانه معدن ایران ضمن خوشآمد گویی به حضارگفت:

معارضین محلی و غیر محلی که به تازگی نیروهای نظامی هم در بعضی جاها اضافه شده مسئله بزرگی بوده و هست که این روزها خیلی سختتر شده و فعالیت ما را در بخش معدن سخت تر کرده است. با این شرایط تحریم ها واقعا شرایطمان بد است. بنا بر این بحث معارضین محلی یا معارضین حقیقی و حقوقی را مطرح کردیم. مهندس بهرامن ضمن خوشآمد گویی گفت: یکی از مبانی و مسائلی که ما امروز در بخش معدن داریم، همین مسائل حقوقی هست. خانه معدن به این نتیجه رسید که یک مرکز داوری ایجاد کند که خیلی خوب پیش رفته است و ما توسط آقای رئیسی موضوع رسمیت این مرکز را دنبال میکنیم. به صورتی که ما می توانیم یک اتصالی بین بخش قوه قضایه با تیمی که اینجا ایجاد کرده ایم داشته باشیم.

مشکلات زیادی برای بهره برداران معادن در بخش های مختلف وجود دارد، در این مسائل یکی از مشکلاتی که داشتیم این بود که عمدتا بدلیل عدم اطلاع از جریان های حقوقی معمولا آسیب های بدی میخوریم. اینها مبانی بودند که ما براساس آن تصمیم گرفتیم این مرکز داوری را در خانه معدن ایران ایجاد کنیم که یک اطلاع رسانی جزئی نیز صورت گرفته است.

ما این مرکز داوری را در کل کشور وبصورت منطقه ای خواهیم داشت. ما 6 تا مرکز داوری پیش بینی کردیم که بتواند کل کشور را پوشش دهد. مطلعیم که آسیب پذیری فعالین معدنی در بخش های مختلف مثل معارضین خیلی زیاد شده است. بخش های منابع طبیعی و محیط زیست به دلیل مسائل و مبانی که برایشان تعریف شده شمشیر را به سمت این بخش کشیده اند و لذا در این بخش منابع ملی کشور از بین می رود.

آقای میر آقایی شاید از نگاه حقوقی بتواند راحتتر این مسائل را درک نماید و الان صرفا با نگاه حقوقی می توان خیلی از مسائل و مشکلات را در جهت اصلاح حل کرد.

میرآقایی:

به علت اشرافی که به این حوزه داشتم و تجربه عملی در وزارت صمت، علاقه خاصی داشتم که با خانه معدن که شاید بیس قوی و واحد بخش معدن هست بتوانم همکاری داشته باشم.

اولین نکته که من در این سالها تجربه کردم این است که ما یک مرکزی را که بتواند اختلافات معدنی را از صفر تا صد هدایت کند متاسفانه نداریم. ما دادگاه تخصصی نداریم در این حوزه خیلی خلع داریم. بخش معدن آمیزه ای از فن و حقوق است و نمی شود گفت که حقوق به تنهایی حلالش خواهد بود یعنی انتزاع آن اطلاعات فنی مهندسی و حقوقی است که نتیجه می دهد.

شاید قوی ترین بازویی که می تواند در حوزه معدن در بخش معدن حقوقی کمک وزارت خانه کند که حتی مشکلات مشاوره ای و بحث اینکه قبل ورود به حل اختلاف کمک کند و بار وزارت خانه را هم کم کند و کمک شایانی به دوستان معدنی کند آن خانه معدن است.

دکتر شعبانی: بخشنامه 98/3/8 مربوط صدور پروانه اکتشاف منوط به ارائه گستره منابع طبیعی است.

این بخشنامه که یکی از موضوعات جلسه است که آن صدور پروانه اکتشاف براساس میزان موافقت دستگاه ها است که اساسا هم بحث منابع طبیعی می باشد که روی وسعت در بخش اکتشاف است. چگونه می توانیم در یک وسعت کم اکتشاف کنیم و چگونه می توانیم به نتیجه خوبی برسیم؟

در اینجا یک اتفاق بدی دارد می افتد که فعالان اکتشافی دل سرد شدند. فکر میکنم اکتشاف با این کارها عملا تعطیل می شود. یعنی ما پروانه اکتشاف درست و حسابی عملا نمی بینیم.

آقای مهندس خادم فکر می کنید این قبیل مسائل را که خودتان هم قانون معادن را می شناسید در این موارد چه باید کرد؟

مهندس خادم:

قبلا بخشنامه به این صورت بود که منابع طبیعی استانها بطور کلی مساحت های کمی را مورد موافقت قرار می دادند که این مورد مشکلات زیادی را ایجاد می کرد. در مواردی وزارت صمت برای گستره وسیع مورد درخواست پروانه اکتشاف صادر می کرد ولی منابع طبیعی فقط گستره های اندکی را مورد موافقت قرار می داد. ولی منابع طبیعی مکلف است طبق قانون در مورد کل محدوده موافقت کند.

بحث مفهوم اکتشاف یک بحثی است که در قانون سال 90 تعریف شده که به 5 مرحله تقسیم شده که کار اکتشافی کار گسترده ای است که نهایتا در پروانه بهره برداری یا گواهی اکتشاف جمع بندی شده است.

یک توافق نامه تنظیم کردیم که در آن فردی که از ما استعلام می کند دستگاه دولتی است و اگر هم برای شخصی باشد در اصل یک دستگاه دولتی است و این محدوده به نام وزارت صمت و دولت است ما به این نتیجه رسیدیم که محدوده هایی که استعلام می کنند بررسی می کنیم آن جایی که می خواهد بدون عملیات تخریبی فعالیت معدنی اکتشافی انجام بشود مانعی ندارد و محدوده ای که محدودیت قانونی نداشته باشد از نظر ما مانعی ندارد اما خود وزارت صمت بیاید آن منطقه که منابع طبیعی مجوز داده کاهش دهد و به کل آن محدوده پروانه اکتشاف نهد و وزارت صمت قبول کرد و در نهایت محدوده کاهش پیدا می کند.

فرض یک محدوده 1000 هکتاری مورد موافقت ما تبدیل به یک محدوده به فرض 200 یا 100 هکتاری میشود که در آن عملیات معدنی انجام گیرد این موضوعی بود که ما در توافق نامه به نتیجه رسیدیم.

در سال 90 قانونی تصویب شد که کلمه اکتشاف وارد قانون شد و آن قانون را خراب کرد که به ضرر منابع طبیعی است ما این موضوع را با این توافقنامه حل کردیم. پیشنهاد من برای حل این مشکل این است که به این شکل عمل کنیم که محدوده مورد موافقت ما به فرض از 1000 هکتار که شما استعلام کرده اید ما این محدوده را بررسی میکنیم از این محدوده 1000 هکتار با 500 هکتار موافقیم و معدن دار کار معدنی خود را انجام بدهد اگر میخواهد در کل این محدوده کار کند باید حقوق بهره بردار را بدهد که هزینه آن خیلی بیشتر می شود اما کار خود را در محدوده ای که

میخواهد سینه کار خود و کارهای معدنی انجام دهد شروع میکند و بقیه محدوده بسته می شود و نام این معدن ثبت شده و در اختیار شخص دیگری قرار نمیگیرد اما منابع طبیعی می تواند در این 500 هکتار مدیریت عرصه منابع طبیعی در خارج از سینه کار معدن دار در اختیار داشته باشد و انجام دهد و بهره بردار هم کار خود را خارج از محدوده سینه کار معدن انجام دهد اما اگر خواست کار خودش را گسترش دهد بدون هیچ مانعی درخواست می دهد و حق بهره برداران محدوده جدید را می دهد و کار خود را شروع میکند و آن محدوده قبلی را نیز بازسازی و احیا کند که این یک فکر و ایده خام است باید در مورد آن کار شود.

طبق قانون معدن مصوب سال 90، کل وسعت محدوده اکتشافی در ید دولت قرار می گیرد. خیلی از استانها در توافقنامه با منابع طبیعی مشکل دارند که اعمال تغییراتی می توان این مشکل را حل کرد.

برای مثال اگر محدوده 1000 هکتار استعلام شود در نهایت منابع طبیعی مثلا با 500 هکتار موافقت می کند . ولی در این 500 هکتار منابع طبیعی می تواند کارهای مدیریتی مربوطه مثل دامداری، آبخیزداری و .. را انجام دهد.
بهره برداران می تواند بعدا درخواست گستره های دیگری را کند که جزو این 500 هکتار است.

بحث مفهوم اکتشاف یکی بحثی که در قانون سال 90 تعریف شده که به 5 مرحله تقسیم شده است که نهایتا در پروانه بهره برداری یا گواهی اکتشاف جمع بندی شده است. در ادامه جلسه گروهی از حضار مواردی را مطرح کردند که عمده آنها عبارتند از:
• منابع طبیعی نباید فقط محل وجود کانسار را در نظر گرفت چون خیلی از معادن نیاز به فضای دیو باطله و ماده معدنی و جاده سازی دارند.
• اکتشاف باید حتما در طول استخراج ادامه پیدا کند.

• بسته به نوع کانسار میزان موافقت منابع طبیعی باید افزایش پیدا کند.

• باید تاسیسات لازم برای معدنکاری نیز در گستره مورد موافقت دیده شود که این موارد در طرح بهره برداری باید پیش بینی شود و منابع طبیعی براساس طرح بهره برداری با گستره عرصه موافقت کند.

• بعضی از استانها بطور سلیقه ای حتی در زمان اکتشاف و حین استخراج برای موافقت درخواست پول می کنند.

این جلسه در ساعت 17 روز یکشنبه به پایان رسید.

مصوبات جلسه

مهلت	مسئول اجرا/ پیگیری	موضوع	ردیف
			1
			2

جلسه کمیته اکتشاف آبان 1398

اسامی حاضرین

دکتر علی یزدانی (مدیرعامل شرکت اکتشاف منابع معدنی پایا)
دکتر شهیدی (رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات کشور)
مهندس سجاد غرقی (عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی
تهران)
اعضای محترم هیات ریسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران (دکتر شعبانی، دکتر
میرمحمدی، دکتر اصغری، دکتر، صائب فر، دکتر مشکانی، دکتر قربانی)

شرح جلسه

نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران
مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت:
وزارت صمت بدنبال همگن کردن اطلاعات است
نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران روز جمعه در حاشیه پانزدهمین نمایشگاه بین
المللی ایران کانمین برگزار شد.
به گزارش پایگاه خبری «عصر معدن»، اسداله کشاورز مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت
صنعت، معدن و تجارت در این نشست اظهار کرد: امسال سال انقلاب معدنی است و یکی
از اقدامات در راستای این موضوع واگذاری پهنه های اکتشافی به کنسرسیومی بود که
اخیرا تشکیل شده است.
وی ادامه داد: در انتهای دولت قبل یعنی اوایل سال ۹۲، بحث پهنه های اکتشافی
مطرح و تا به امروز ادامه پیدا کرده است. در این زمینه ۱۷۰ پهنه تعریف شد که
مطالعات نهایی ۸۰ مورد آنها به پایان رسیده است.
کشاورز تصریح کرد: در کنار سیاست یاد شده و در راستای شفاف سازی اقدامی دیگر
در حوزه کاداستر انجام گرفت. در واقع سیستم کاداستر از ۱۶ اسفند ۹۳ نهایی شد و
امروز کل کشور تحت پوشش این سامانه قرار گرفته است.
مدیر کل دفتر اکتشافات وزارت صنعت، معدن و تجارت در ادامه اضافه کرد: همچنین
همگن کردن کلیه اطلاعاتی که توسط سازمان های دولتی و خصوصی انجام گرفته بود، از
اقدامات دیگری بود که توسط وزارتخانه در حال انجام است.
به گفته کشاورز، جمع آوری اطلاعات را می توان یکی از دستاوردهای سال ۹۸ دانست.
وی همچنین در پایان تاکید کرد: سالانه بالغ بر ۲۰ هزار درخواست اکتشافی داریم.
منصور قربانی عضو کمیته اکتشاف خانه معدن ایران اظهار کرد: بهتر است شرکت های
بزرگ به دنبال معادن ژرف باشند. به عنوان مثال ذخیره چادرمولو تا چند سال دیگر
به پایان می رسد.
وی ادامه داد: جواب آینده صنایع معدنی ایران را چه کسی خواهد داد؟
قربانی افزود: بهتر است معادن کوچک را در اختیار بخش خصوصی قرار دهند.
علیرضا شهیدی، معاون وزیر صنعت، معدن، تجارت و رئیس سازمان زمین شناسی و
اکتشافات معدنی کشور در بند تخصصی رویداد ایران-کانمین:
فعالیت های اکتشافی و اطلسهای پتانسیل معدنی که در سالهای اخیر در این سازمان

تولید شده است، در جهت کاهش ریسک سرمایه‌گذاران بوده است. دومین اطلس توانمندیهای معدنی که از سوی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور به چاپ رسیده است، ده‌برابر دقیق‌تر از اطلس قبلی است و حید صائب فر عضو کمیته اکتشاف خانه معدن ایران اظهار کرد: جامعه معدنی یک جامعه کوچک است و خبرها خیلی سریع منتشر می‌شود. در ارتباط با پهنه‌ها سال‌هاست درباره آنها بحث می‌شود در واقع اطلاعات کافی نیست. وی ادامه داد: شاید می‌توانستیم معادن بزرگتری داشته باشیم اما نبود آنها حاکی از آن است که مشکلی در کار وجود دارد.

صائب فر بیان کرد: امروز کنسرسیوم دولتی با منابع مالی نامحدود تشکیل شده است اما اگر بخواهد مسیری را که دیگر شرکت‌ها طی کرده‌اند برود به نتیجه‌ای نخواهد رسید.

وی تاکید کرد: بخش خصوصی کارهای خود را بدون منابع مالی نامحدود انجام می‌دهد. صائب فر در درخواستی از وزارتخانه اظهار کرد: خواهش ما این است وزارتخانه در اکتشافات یک استاندارد سازی داشته باشد.

سید احمد مشکانی مدیر ارشد گروه زرمش در نشست کمیته اکتشاف خله معدن ایران گفت: مسیر اکتشاف در این ۴۰ سال صحیح نبوده و باید بازنگری شود. به گزارش پایگاه خبری عصر معدن وی گفت: در جهان سازمان دولتی اطلاعات پایه را تهیه می‌کنند و این وظیفه در ایران بر عهده سازمان زمین‌شناسی است. وی افزود: بخش خصوصی نیز ۳ حالت دارد که بخش کوچک مقیاس یکی از این بخش‌هاست که با تخصص خود محدوده‌ها را کشف می‌کند و در مرحله بعد شرکت‌های میانی وارد عمل می‌شوند و این مسیر ادامه پیدا می‌کند.

به عقیده مشکانی نباید اجازه داد پهنه‌ها بلوکه شوند. مشکانی گفت: تا کنون تنها ۵ درصد از ذخایر کشور را اکتشاف کردیم و باید ذخایر عمقی و بزرگ را به بخش دولتی بسپاریم.

سجاد غرقی عضو هیات نمایندگان اتاق تهران در نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران در حاشیه نمایشگاه کانمین گفت: ۵ اولویت برای حصول نتیجه انتخاب کردیم که اولویت دوم در کمیسیون معدن و صنایع معدنی تنقیح قوانین اکتشافی بوده است. به گزارش پایگاه خبری عصر معدن وی گفت: همچنین عدم تمرکز در فرایندها و شفاف سازی حقوق دولتی و حکمرانی عمده بحث‌های ما در زمینه معادن کوچک مقیاس است. وی افزود: ما ذخایر بزرگی در اختیار داریم و اکنون آنچه بخش معدن نیاز دارد تداوم توسعه در این بخش است.

غرقی ادامه داد: زنجیره‌ها تکمیل شده و اکنون آنچه نیاز است تداوم توسعه است. به گفته وی، نگاهی که در کشور مغفول مانده این است که سیستم ما در کشور از نوع ستادی است.

وی ادامه داد: در سال ۷۷ قانون معادن اصلاح شد و زمینه ورود سرمایه‌گذاران به کشور فراهم شد.

به گفته غرقی، پروانه بهره‌برداری معادن در کشور حدود ۱۰ هزار و ۵۰۰ مورد است که بخش عمده‌ای از آنها نیز

وی ادامه داد: معادن کوچک به دلیل کوچک بودن و آسیب‌پذیر بود و عدم حمایت تعطیل شده‌اند. باید شرایطی ایجاد کرد که انباشت سرمایه در معادن کوچک و متوسط اتفاق بیفتد.

وی افزود: بخش معدن اکنون متهم به خام‌فروشی است لذا نگاه مثبتی به این بخش وجود ندارد و دولت از آن حمایت نمی‌کند.

غرقی گفت: منابعی که می‌تواند این بخش را توسعه دهد ورود سرمایه‌گذار خارجی، استفاده از تسهیلات بانکی، توسعه صادرات و فروش داخل است که ورود سرمایه‌گذار خارجی به دلیل تحریم و استفاده از تسهیلات بانکی نیز به سادگی امکان‌پذیر نیست. به گفته غرقی بخش معدن را به خام‌فروشی متهم می‌کنند و نگاه مثبتی به این بخش وجود ندارد و دولت نیز حمایتی از ما نمی‌کند.

وی ادامه داد: توسعه صادرات و فروش داخلی باید مورد توجه قرار گیرد.

میر صالح میرمحمدی عضو کمیته اکتشاف خانه معدن ایران اظهار کرد: چالش‌های

اکتشاف تنها مختص ایران نیست
وی بیان کرد: ۳۰ درصد ذخایر در دنیا اتفاقی کشف شده است و ۱۸ درصد توسط شرکت های دولتی و ۵۲ درصد نیز توسط بخش خصوصی کشف شده است.
میر محمدی گفت: در هیچ کجای دنیا مشکلی به نام معارض محلی در اکتشاف وجود ندارد اما در ایران این بحث پررنگ است.
وی تصریح کرد: کجای کار ما در حوزه اکتشاف، استخراج و بهره برداری با دنیا همخوانی دارد؟ درحالی که کشورهای اروپایی در زمینه محیط زیست سختگیرانه تر عمل می کنند.

امید اصغری عضو هیات ریسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران و استادیار دانشگاه تهران در نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گفت: در بحث اکتشاف می بینیم که کشورهای پیشرو بیشتر با بحث حفاری و داده های مغناطیس و الکترو مغناطیس فعال هستند تا مدل سازی کنند.

به گزارش پایگاه خبری عصر معدن وی افزود: این کنرسیوم اکتشافی که تشکیل شده توانایی مالی دارد. در این میان سازمان زمین شناسی نیز می تواند به این سمت حرکت کند و مجموعه دیتاها را جمع کند و اکتشافات را از سطح به عمق ببرد.
اصغری گفت: سوالی که مطرح شده این است که چرا نتوانستیم در چند سال گذشته به معادن در کلاس جهانی برسیم چون تنها به اکتشافات سطحی پرداختیم.
وی گفت: باید یک مرکز تاسیس شود و مجموعه ای از کارشناسان داخلی و خارجی را داشته باشد تا تحولی در عرصه اکتشاف رخ دهد و به نتیجه مطلوب برسیم.

اصغری از آمادگی یونیدرو دانشگاه تهران برای ورود به این عرصه خبر داد.
علیرضا شهیدی معاون وزیر صنعت، معدن، تجارت و رئیس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در نشست کمیته اکتشاف خانه معدن در نشست کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گفت: فعالیت های اکتشافی و اطلس های پتانسیل معدنی که در سال های اخیر در این سازمان تولید شده است، در جهت کاهش ریسک سرمایه گذاران بوده است.

به گفته وی؛ دومین اطلس توانمندی های معدنی که ازسوی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور به چاپ رسیده است، ده برابر دقیق تر از اطلس قبلی است.

مصوبات جلسه

ردیف	موضوع	مسئول اجرا / پیگیری	مهلت
1			
2			

جلسه کمیته اکتشاف آذر 1398

اسامی حاضرین

جناب آقای دکتر شهیدی، آقای مهندس میگونی، آقای دکتر اسپهبد، دکتر شعبانی، دکتریزدانی، مهندس بهرامن

شرح جلسه

خلاصه ای از آنچه در کمیته اکتشاف خانه معدن ایران با موضوع واکاوی اهداف کمی سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور در نقشه راه معدن و صنایع معدنی، گذشت

در این جلسه که با حضور جناب آقای دکتر شهیدی و هیات همراه از سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور و ریاست دکتر شعبانی و حضور جمعی از فعالان و بهره برداران معدنی و اعضای کمیته اکتشاف خانه معدن ایران و همچنین میهمانانی از وزارت صمت و ایمیدرو برگزار شد، موضوعات مربوط به نقش سازمان زمین شناسی و اهداف کمی این سازمان در نقشه راه معدن و صنایع معدنی کشور مورد بحث قرار گرفت. در ابتدای جلسه، آقای مهندس میگونی به عنوان نماینده سازمان زمین شناسی به ارائه روند حرکتی و دستاوردهای سازمان زمین شناسی طی ابتدای تشکیل تا حال حاضر پرداخت.

در ادامه جلسه، طی روند پرسش و پاسخ، حضار دغدغه های خود را ارائه کردند. در پاسخ به پرسش دکتر ملاک پور در زمینه نیروی انسانی متخصص موجود در سازمان زمین شناسی، دکتر شهیدی گفت:

سازمان زمین شناسی در گذشته ای نه چندان دور بیشتر از 1200 نفر کارمند داشت و الان 950 نفر دارد.

در زمینه دانش زمین شناسی ما خیالمان راحت است و ما یکسری کارها را از طریق پیمان به بخش خصوصی سپردیم و به این شرایط مالی کشور برخوردیم و بسیاری از شرکت ها از بین رفتند، رو آوردیم به دانشگاه ها و حدود 100 نقشه زمین شناسی را دانشگاه برای ما تعریف کردند که تجربه خوبی نبود متأسفانه و 10 درصد نقشه را هم نتوانستیم بگیریم.

وی افزود: تا 7 سال دیگر حدود 40 درصد از نیروهایمان ریزش دارد. اگر نتوانیم کاری انجام دهیم تا چند صباحی دیگر به عنوان نهاد حاکمیتی دچار مشکل خواهیم شد از طرف دیگر مشکل آموزش داریم. اگر الان نیرو بگیریم تا 5 سال دیگر میتوانیم از آن استفاده کنیم.

افضلی پور، رئیس خانه معدن یزد در خصوص پهنه بندی ها و خروجی آنها سوالاتی پرسید و مشکل را به عنوان محرومیت بخش خصوصی از اکتشاف عنوان کرد و پیشنهاد کرد تا سازمان یا پروژه های نیمه تمام محدوده های خود را بفروشد یا رها نماید تا بخش خصوصی را نیز درگیر شود.

پاسخ دکتر شهیدی:

سازمان طی سالهای گذشته، اطلسی را ارائه کرد تا ریسک اکتشاف را کمتر نماید و هزینه تمام شده ماده معدنی را کاهش دهد.

ما نیز به پهنه بندی علاقه ای نداریم و میتوانیم بدون پهنه بندی کارها را انجام دهیم و اما این پهنه بندی سیاستی است که در حال انجام است. به زودی یک مزایده داریم که طلای ندوشن نیز در آن است و این مزایده در دی ماه

اتفاق می افتد تا به بخش خصوصی بدهیم. در رابطه با بودجه دغدغه این است که بودجه سازمان را افزایش دهیم. اما متأسفانه شرایط کشور شرایط خوبی نیست. ما آمادگی این را داریم که با سرمایه بخش خصوصی کار اکتشافی انجام دهیم و دنبال راهکار قانونی هستیم.

در ادامه آقای دکتر اسپهبد از دغدغه های خود در مورد زمین شناسی صحبت کرد. در ادامه صحبت های ایشان به مشکلات آبهای کارستی و تداخل وظایف پرداخته شد. آقای دکتر شهیدی در پاسخ نیز گفت:

این اختیار از وزارت نیرو به سازمان زمین شناسی تفویض و به عنوان آبهای غیر متعارف نسبت به آن پرداخته شد.

سازمان زمین شناسی در مورد آب ژرف اصلاً ورود پیدا نکرده و از منظر زمین شناسی به این موضوع نگاه می کند یعنی اگر 2200 متر حفاری کرده است بیشتر پژوهشی بوده است.

هدف وزارت خانه در چرخه معدنکاری این است که بتوانیم با بودجه کمتری نتایج بهتری بگیریم.

اگر اندیسی بخواهد به معدن تبدیل شود سالهای طولانی طول می کشد بنابراین این مجبوریم کارهای اکتشافی را با شدت ادامه دهیم.

در زمینه ژئوفیزیک هوایی نیز در صورتی که بتوانیم لاین های پروازیمان را با سازمان انرژی اتمی یکسان کنیم میتوانیم از نتایج بهتری برخوردار شویم. اما متأسفانه آنها علاقه ای ندارند.

ما با آقای صالحی جلسه ای داشتیم و به این نتیجه رسیدیم که کار مشترک انجام دهیم اما چرا این اتفاق نمی افتد نمیدانیم!!

یکی از حضار نیز از اختلافات فنی دستگاه های سازمان انرژی اتمی و سازمان زمین شناسی گفت و پیشنهاد هایی نیز ارائه کرد.

در مورد ارائه رایگان اطلاعات نیز نماینده سازمان توضیحاتی در مورد اطلاعات ارائه شده در سایت سازمان ارائه کرد. سیاست بر این است که تصویر نقشه های رایگان است اما هرگونه خدمات ارزش افزوده هزینه می گیرند.

دکتریزدانی: در بحث نقشه راه واضعین باید خود عامل نیز باشند. ایمیدرو چرا منابع دارد اما سازمان زمین شناسی ندارد؟

در مورد حقوق دولتی نیز اینکه سهم سازمان داده نمی شود باید مورد بررسی قرار گیرد.

ما به عنوان کنسرسیوم اکتشافی جلسات متعددی با سازمان های مختلف داشتیم. متأسفانه برخی سازمان ها و نهاد ها در زمینه اکتشاف سنگ اندازی می کنند. به عنوان مثال ارتش و یا سازمان انرژی اتمی باید جلسات بیشتری از این دست داشته باشیم.

مهندس بهرامن: به عنوان یک ان جی او بایستی فعال باشیم و در زمینه هایی مثل نقشه راه اطلاع رسانی کنیم. ما جلسات متعددی برای نقشه راه داشتیم. خانه معدن همواره در کنار سازمان زمین شناسی بوده است. بسیاری از وظایف را هم به سازمان زمین شناسی محول کردیم چون متولی کار است. اما متولی بخش معدن اصلاً سازمان زمین شناسی را نمی بیند. متولی باید متوجه شود که نگاه سازمان زمین شناسی نگاه ملی است. سازمان زمین شناسی باید اطلاعات خود را ارائه کند و از طریق فروش اطلاعات رشد کند اگر سازمان بودجه نداشته باشد نمیتواند رشد داشته باشد. منافع باید منافع کلی باشد و سازمان زمین شناسی منافع کلی و ملی را باید ارضا کند.

پیام ما این است که اگر سازمان زمین شناسی منابع را برای اجرای نقشه راه نداشته باشد و اینگونه پیر ونحیف باشد نمیتوانیم به اهداف خود که بستر اولیه برای دسترسی به اهداف بالاتر در صنعت معدنکاری است دست یابیم و این یک هشدار است.

تاریخ:
98/2/28

صورتجلسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران

Blank area for the main content of the meeting minutes.

مصوبات جلسه

مهلت	مسئول اجرا / پیگیری	موضوع	ردیف
			1
			2

جلسه کمیته اکتشاف بهمن 1398

اسامی حاضرین

دکتر اسماعیلی رییس محترم نظام مهندسی معدن ایران و نمایندگان محترم سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، مدیر عامل محترم اکتشافات معدنی پایا، نمایندگان محترم مرکز پژوهشهای مجلس، نمایندگان محترم ایمیدرو و ریاست محترم دفتر صنایع معدنی وزارت صمت و جمعی از اعضا و فعالین محترم معدنی

شرح جلسه

آنچه در کمیته اکتشاف خانه معدن ایران گذشت

این جلسه که با حضور دکتر اسماعیلی رییس محترم نظام مهندسی معدن ایران و نمایندگان محترم سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور، مدیر عامل محترم اکتشافات معدنی پایا، نمایندگان محترم مرکز پژوهشهای مجلس، نمایندگان محترم ایمیدرو و ریاست محترم دفتر صنایع معدنی وزارت صمت و جمعی از اعضا و فعالین محترم معدنی برگزار شد، موضوعات مختلفی به شرح ذیل مورد بحث و بررسی قرار گرفت. در ابتدای جلسه آقای مهندس بهرامن رییس خانه معدن ایران ضمن خوشامد گویی به حضار به توضیح شرح وظایف کمیته های تخصصی خانه معدن، مخصوصا کمیته اکتشاف خانه معدن پرداخت و گفت:

خانه معدن ایران به جهت دستیابی به اهداف خود، بر توان و تجربه اعضا متکی است و به تعبیری دیگر مجموعه توانمندیهای اعضا و میزان مشارکت و همکاری آنها در فعالیتهای این تشکل تصویر کلی از نقش تشکل را در اذهان جامعه ایجاد می کند. به منظور شناخت توانمندیهای اعضا و ایجاد سینرژی و هم افزایی و دستیابی به پتانسیل هایی که بتواند خانه معدن ایران را در حصول به اهداف استراتژیک صنف یاری رساند، نسبت به تشکیل کمیته های تخصصی اقدام می کنیم. کمیته های تخصصی هر کدام طبق برنامه هائی که تهیه و تصویب کرده اند، فعالیت هایی را به اجرا گذاشته و در سایر برنامه های تشکل نیز مشارکت خواهند داشت. در ادامه آقای دکتر شعبانی رییس کمیته اکتشاف در خصوص تامین منابع مالی اجرای نقشه راه سوالاتی مطرح کرد و گفت که این موضوع باید مشخص گردد و باید برای اجرایی شدن آن تلاش نمود. دکتر شعبانی همچنین توضیحاتی در خصوص نقشه راه معدن کشور ارائه کرد و گفت باید مطالبه گری خود را بالا ببریم چرا که با کمترین امکانات و بالاترین هزینه در حال کار هستیم. یکسری چالش های درون بخشی و برون بخشی نیز وجود دارد.

دکتر اسماعیلی به عنوان میهمان جلسه، گفت: راهی نداریم بجز کوچک شدن دولت و سپردن همه چیز به بخش خصوصی، ضمنا ما چاره ای بجز تولید نداریم. برای افزایش خدمات هم به تولید نیاز داریم. نکته سوم اینکه فرمایشات مقام معظم رهبری در خصوص جایگزینی معدن به جای نفت

کاملاً کارشناسی و قابل دسترس بود. اکنون ما بیش از 2100 هزار میلیارد تومان نقدینگی داریم و این نقدینگی نیز مدام بیشتر می شود. این نقدینگی می تواند وارد بخش معدن و در جهت توسعه بخش صرف شود.

آقای دکتر اسماعیلی از خانه معدن ایران بخاطر چنین جلساتی و ایجاد روابط دوستانه وقانونمند با تشکل های بخش معدن، تشکر کرد و در ادامه در خصوص بحث حقوق دولتی و اقدامات نظام مهندسی معدن ایران توضیحاتی ارائه کرد و در خصوص کلیات پیشنهادی فرمول نظام مهندسی برای حقوق دولتی گفت. و ی همچنین در مورد عدم استقبال تشکلهای معدنی به غیر از خانه معدن ایران و یک تشکل دیگر و کمیسیون معدن اتاق بازرگانی، گلایه کرد و گفت: این موضوعی بود که همه روی آن مشکل داشتند اما مشارکت نداشتند.

دکتر اسماعیلی توضیحاتی در خصوص نحوه تدوین نقشه راه معدن داد و گفت: در نقشه راه بسیاری از کارهای اجرایی را به وزارتخانه سپرده شد چرا که از نظر مجلس میتواند مورد سوال قرار گیرد.

باور من این است که اگر نقشه راه اجرایی شود 85 درصد مشکلات بخش برطرف می شود. بسیاری از موارد اجرایی مورد نیاز برای هزینه نیست. پیشرفت هایی در این خصوص شده است اما راضی کننده نیست.

اگر قرار است در خصوص بخش معدن سوالی پرسیده شود باید در مورد عدم اجرای نقشه راه سوال کنند. با اینکه وزیر ابلاغ رسمی کرده است اما اجرا نمی شود.

از مسئولین در خصوص بندهای مشخص نقشه راه سوال شود. در ارتباط با بحث منابع مالی اکتشاف، 9 بند داریم که برخی از آنها چهار بند زیر است:

در خصوص بند اول؛ چرا از دانش روز استفاده نمیشود؟

در خصوص بند دوم: وظایف مربوط به سازمان زمین شناسی چرا انجام نمی شود و چرا یک نهاد حاکمیتی باید عملاً صاحب معدن باشد؟

در خصوص بند سوم: صندوق بیمه خوشبختانه وضع مناسبی دارد.

در خصوص بند چهارم: الزام به اشتراک گذاری داده های زمین شناسی بین همه نهاد ها و حتی بخش خصوصی

و اما بند 23 که تهیه بخشنامه های مشترک بین وزارت صمت، منابع طبیعی و محیط زیست است.

□ ادامه این جلسه به بخش پرسش و پاسخ اختصاص داشت که مهم ترین موضوعات آن به شرح زیر است:

اصلاح ساختار دولت در خصوص وزارتخانه معدن

مشکل معارضین حقوقی و حقیقی در بخش اکتشاف

بازنگری در بخش بودجه بندی اکتشاف زیر ساختی

وجود کمیته نظارت بر نقشه راه

تفکر پولسازی در معدن

امنیت سرمایه گذاری

مشارکت دولتی بجای واگذاری دولتی

آقای دکتر اسماعیل در بخش پایانی سخنان خود، پاسخ سوالات را به شرح زیر داد:

در مجلس بحث جداسازی وزارتخانه ها مطرح شد اما متأسفانه رای نیاورد.

محور نقشه راه بخش خصوصی است یعنی اینکه جایی که بخش خصوصی میتواند وارد شود، حاکمیت نباید وارد شود.

در خصوص معارضین مثل انرژی اتمی، نیروهای مسلح و..

و در خصوص سهم خواهی این نهادها، با معاون اول رئیس جمهور نیز صحبت شده است و نباید اتفاق بیوفتد و حتی در صورت اصرار و واگذاری، باید دقیقاً مثل سایرین از سیستم کاداستر این کار انجام شود.

اگر محدوده ای مثلاً تحت عنوان پرتوزا در اختیار انرژی اتمی قرار گرفت، سایر

مواد معدنی را نباید استخراج نماید.

در بحث نظارت بر اجرای نقشه راه، این کار بر عهده دبیرخانه تعامل دولت و مجلس

تاریخ:
98/2/28

صورتجلسه کمیته اکتشاف خانه معدن ایران

قرار داده شد اما اکنون آقای دکتر رحمانی این کار را بر عهده معاونت معدنی سپرده است. همچنین کمیته ای برای بازنگری و پیگیری نقشه راه دیده شده است. در انتهای جلسه نیز آقای مهندس بهرامن در خصوص بند 25 نقشه راه گفت:

مستندی در خصوص بخش معدن و نقش سرمایه گذاری در معدن تهیه شده است و این یک مجموعه 13 قسمتی است که به جامعه شناسی معدنی و فرهنگ سازی در خصوص عدم نگاه تخریبی به بخش معدن می پردازد. این مجموعه در حال آماده شدن است و قرار است از شبکه های پر بیننده سیما پخش شود. و این یک خبر خوب برای جامعه معدن است. جلسه در ساعت 17:37 به پایان رسید.

مصوبات جلسه

ردیف	موضوع	مسئول اجرا / پیگیری	مهلت
1			
2			